

PRESSMEDDELANDE nr 47/24

Luxemburg den 14 mars 2024

Domstolens dom i mål C-516/22 | kommissionen mot Förenade kungariket (Dom från Supreme Court)

Förenade kungariket har genom en dom som meddelats av landets högsta domstol åsidosatt EU-rätten

Under fyra år efter övergångsperiodens slut (den 31 december 2020) är det möjligt att inleda överträdelseförfaranden mot Förenade kungariket för eventuella överträdelser av EU-rätten som begåtts före övergångsperiodens slut

Supreme Court of the United Kingdom (Förenade kungarikets högsta domstol) meddelade den 19 februari 2020, det vill säga före övergångsperiodens slut, dom i målet *Micula v Romania*.¹ Genom denna dom tilläts verkställighet av den skiljedom som hade meddelats i ICSID-målet *Ioan Micula, Viorel Micula and others v. Romania*.² Rumänien hade i denna skiljedom ådömts att betala skadestånd till svenska investerare på grund av att ett regionalt investeringsstöd som investerarna omfattades av hade avskaffats i förtid. Skadeståndsbeloppet uppgick till cirka 178 miljoner euro. Domen från Supreme Court of the United Kingdom meddelades trots att kommissionen hade förbjudit Rumänien att betala ut skadeståndet, eftersom kommissionen ansåg att skadeståndet utgjorde ett statligt stöd som strider mot EU-rätten. Dessutom pågick det en process vid EU-domstolen angående detta kommissionsbeslut.³

I juli 2022 väckte kommissionen en fördragsbrottstalan mot Förenade kungariket i anledning av domen från Supreme Court of the United Kingdom. Förenade kungariket avstod från att yttra sig under handläggningen och EU-domstolen avgör därför målet genom tredsokodm.

I den idag meddelade domen fastställer EU-domstolen att **Förenade kungariket till följd av domen från Supreme Court of the United Kingdom har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt EU-rätten.**

EU-domstolen erinrar om att den enligt utträdesavtalet (brexit-avtalet) är behörig att pröva sådana mål inom fyra år efter övergångsperiodens slut (denna varade mellan den 1 februari och den 31 december 2020), när talan syftar till att få fastställt att Förenade kungariket, före övergångsperiodens slut, har underlåtit att uppfylla någon av sina skyldigheter enligt EU-rätten. EU-domstolen erinrar vidare om att medlemsstaternas skyldighet att följa EU-rätten gäller för samtliga myndigheter, inbegripet domstolar inom ramen för deras behörighet.

Enligt EU-domstolen **gjorde Supreme Court of the United Kingdom en felaktig bedömning när den slog fast att EU-rätten** (bland annat bestämmelserna om statligt stöd) inte var tillämplig på Förenade kungarikets förpliktelse enligt ICSID-konventionen att verkställa skiljedomen av det skälet att Förenade kungariket hade ingått denna konvention med tredjeländer före landets EU-anslutning⁴, vilket medförde att EU-rätten **inte hindrade att skiljedomen verkställdes. Supreme Court of the United Kingdom borde nämligen först ha gjort en grundlig prövning av frågan om en sådan förpliktelse även innebär rättigheter för tredjeländer som de kan göra gällande mot EU-medlemsstater**, trots att förpliktelsen avser en skiljedom i vilken det slås fast att en EU-medlemsstat (Rumänien) har åsidosatt ett bilateralt investeringsskyddsavtal som ingåtts med en annan EU-medlemsstat (Sverige).

EU-domstolen finner att det inte kan godtas att en domstol i en medlemsstat, än mindre en domstol mot vars

avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, får göra en felaktig tolkning av EU-rätten, vars syfte och resultat är att avsiktligt utesluta tillämpningen av EU-rätten i dess helhet. En sådan tolkning leder nämligen till att principen om unionsrättens företräde åsidosätts. **Supreme Court of the United Kingdom har därför allvarligt undergrävt EU:s rättsordning.**

EU-domstolen konstaterar vidare att **skyldigheten till lojalt samarbete har åsidosatts**. När en nationell domstol prövar ett mål som redan varit föremål för en utredning av kommissionen eller för ett förfarande vid någon av unionsdomstolarna, kräver skyldigheten till lojalt samarbete nämligen att den nationella domstolen vilandeförklarar målet, såvida inte risken för konflikt mellan dess framtida avgörande och framtida kommissionsrättsakter eller en framtida dom från någon av unionsdomstolarna är försumbar. I den aktuella domen uttalade sig emellertid Supreme Court of the United Kingdom om tolkningen av EU-rätten och tillämpningen av denna på verkställigheten av skiljedomen, trots att kommissionen i ett beslut hade tagit ställning till frågan om tolkningen av relevant EU-rätt och denna fråga var föremål för pågående processer vid unionsdomstolarna.

Dessutom **ankom det på Supreme Court of the United Kingdom**, i egenskap av nationell domstol mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, **att hänskjuta frågor till EU-domstolen** angående den tillämpliga EU-rätten, för att undanröja risken för en felaktig tolkning av unionsrätten – en risk som kom att förverkligas genom den tolkning som Supreme Court gjorde i den aktuella domen.

EU-domstolen finner slutligen att det föreligger **ett åsidosättande av förbudet mot att genomföra statliga stödåtgärder så länge som kommissionen inte fattat något slutgiltigt beslut om stödåtgärden ifråga**, såvitt den aktuella domen förpliktar Rumänien att betala ut skadeståndet till investerarna trots att kommissionens beslut var föremål för en process i EU-domstolen.

PÅPEKANDE: En talan om fördragsbrott riktar sig mot en medlemsstat som inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt unionsrätten. En sådan talan kan väckas av kommissionen eller en annan medlemsstat. Om domstolen slår fast att fördragsbrott föreligger, är staten skyldig att omedelbart följa domen. Om kommissionen anser att medlemsstaten har underlåtit att följa domen, får den väcka en ny talan och begära att ekonomiska påföljder ska utdömas. Om en medlemsstat har underlåtit att underrätta kommissionen om vilka åtgärder som vidtagits för att införliva ett direktiv, kan domstolen emellertid redan i samband med den första domen om fördragsbrott utdöma en ekonomisk påföljd, om kommissionen har yrkat detta.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

[Domen i fulltext och eventuellt en resumé av domen](#) publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎(+352) 4303 3127

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Europe by Satellite](#)" ☎(+32) 2 2964106

Håll dig uppdaterad!

¹ UK Supreme Courts dom av den 19 februari 2020, Micula and others v Romania, [2020] UKSC 5.

² Skiljedom från International Centre for Settlement of Investments Disputes [CIRDI n° ARB/05/20](#).

³ Se [pressmeddelande nr 15/22](#) om EU-domstolens dom i målet kommissionen/European Food m.fl., [C-638/19 P](#). EU-domstolen återförvisade de överklagade målen till tribunalen där de fortfarande pågår.

⁴ Enligt artikel 351 första stycket FEUF, såsom den bestämmelsen tolkats av EU-domstolen, kan en EU-regel träda tillbaka för en internationell konvention om två villkor är uppfyllda: 1) konventionen ska ha ingåtts före ikraftträdandet av EU-fördragen i den aktuella medlemsstaten och 2) ett eller flera tredjeländer ska ges rättigheter enligt konventionen som de kan kräva att den aktuella medlemsstaten respekterar. Bestämmelsen kan inte åberopas av medlemsstater när, såsom i detta fall, några rättigheter för tredjeländer inte är aktuella.